

Rutin för behörighetsbedömning CNC Tekniker, blått certifikat

Dragonskolan, Umeå

Kontaktpersoner

Annika Svensson, rektor/utbildningsansvarig
annika.svensson.2@umea.se
090-16 41 99, mobil 070-330 77 88

Viva Vägledning, Yh-administration
Direkt 090-16 17 20, Vxl. 090-16 11 44

Allmän utgångspunkt för ansökan till utbildningen och behörighetsbedömningen

Alla sökande skall bemötas, hanteras och bedömas likvärdigt och i största möjliga mån utifrån vad som är bäst för den sökande, sett till möjligheten att bli behörighetsförklarad. Det är dock inte detsamma som att frånta den sökande ansvaret att själv söka information, lämna in nödvändiga underlag samt ta kontakt vid frågor och oklarheter. Denna rutin tydliggör vilka åtgärder vi själva skall göra för att säkerställa en rättssäker och likvärdig process.

Information

Information om utbildningen och dess behörighetskrav skall finnas på utbildningsplatsens webbsida, liksom hänvisning till allmän information om Yrkeshögskolan och studerandes rättigheter.

Sökande till utbildningen

Som sökande räknar vi alla som lämnat in en ansökan antingen via webbsystemet yh-antagning.se som är den önskvärda och huvudsakliga vägen, eller via epost alternativt vanlig postgång till *korrekt angiven adress* hos oss vilken skall finnas angiven på utbildningens webbplats. Alla sådana personer räknas som sökande oavsett om ansökan är fullständig eller ej. Har den blivit skickad korrekt skall den alltså alltid behandlas enligt denna rutin.

Mottagande, diarieföring och löpande dokumentation

Alla korrekt mottagna ansökningar skall diarieföras i yh-antagning.se så snart de tagits emot och är möjligt. För samtliga sökande som själva ansökt direkt i webbsystemet sker detta per automatik, medan de som kommer in på andra sätt måste hanteras manuellt. Under den öppna ansökningsperioden skall nödvändig diarieföring ske dagligen under arbetsveckans fem dagar. En

ansvarig person för detta skall finnas hos Viva Vägledning, med administratörsroll och utbildning i systemet yh-antagning.se.

Begäran om komplettering av ansökan

Om ofullständig ansökan inkommit skall kontakt tas med den sökande för omgående komplettering i den mån sådan kontakt är möjlig. Om kontaktuppgifter saknas eller den sökande ej går att nå trots upprepade försök under två veckors tid, vidtas inga ytterligare åtgärder. Notering om typ av kontaktförsök samt datum för när ärendet läggs ned skall dokumenteras.

Grundläggande behörighet, krav på särskilda förkunskaper samt 20 %-regeln

I Förordningen om yrkeshögskolan SFS 2009:130 anges grundläggande behörighet i 3 Kap. §1 (gymnasiekompetens) och §2 (nödvändiga kunskaper i svenska). Därutöver har utbildningen till CNC Tekniker, blått certifikat krav på särskilda förkunskaper (tillämpning av 3 Kap. Behörighet i övrigt §3). Vi har även valt att tillämpa möjligheterna i 3 Kap §4, den så kallade 20 %-regeln via reell kompetens.

Behörighetsbedömning

Behörighetsbedömningen skall utgå från de dokument och underlag den sökande lämnar in och bedöma såväl den grundläggande som den särskilda behörigheten, samt beakta reell kompetens såväl avseende 1§ punkt 4 och §4, den s.k. 20 %-regeln.

Löpande dokumentation

En ansvarig studie- och yrkesvägledare hos Viva Vägledning skall ansvara för behörighetsbedömningen, vilken skall dokumenteras löpande i yh-antagning.se. Den fullständiga bedömningsprocessen av reell kompetens får dock dokumenteras separat innan den införs i webbsystemet yh-antagning.se. Detta då det möjliggör en säkrare process med bättre överskådlighet och en mer likvärdig bedömningen eftersom just de aktuella sökande därmed går att jämföra på ett bra sett rent visuellt, något inte webbsystemet yh-antagning.se medger. All sådan dokumentation måste dock sparas och skall när som helst under processen eller i framtiden gå att ta fram.

Formell kompetens

Varje sökande bedöms inledningsvis utifrån om de uppnår kraven för formell behörighet via betyg eller ej, såväl grundläggande som avseende särskilda kunskaper. Detta dokumenteras i webbsystemet i samband med att ansökan kommer in och behandlas. Den första behörighetsbedömning skall ske så snart det är möjligt efter att ansökan lämnats in, normalt dock senast inom en vecka. Detta för att möjliggöra för sökande att vid behov komplettera.

Reell kompetens

Om den formella behörigheten ej kan styrkas via inlämnade underlag, skall alltid den sökande få information om att denne kan söka utifrån reell kompetens, såväl när det avser grundläggande behörighet som särskilda krav på förkunskaper, även om denne inte själv har åberopat detta i sin ansökan eller initialt lämnat in något som stöder den reella kompetensen. Den sökande skall även ges information om vad denne kan göra för att styrka eventuell reell kompetens och därmed möjliggöra en rättvisa bedömning. Om ingen fullständig kompetenskartläggning inlämnas skall åtminstone det som inkommit beaktas i den form det mottagits.

Samtliga sökande som saknar formell behörighet genom betyg dokumenteras och bedöms i en särskild process som lämpligen synliggörs i excel samt baserat på följande uppgifter;

1. Antal avklarade gymnasiepoäng (eller sådant som styrker motsvarande)
2. Godkända betyg i Sv 1, Ma 1a och Eng 5 (eller sådant som styrker motsvarande)
3. Längd på samt typ av arbetslivserfarenhet och andra relevanta meriter samt förekomst av eftergymnasiala/högre utbildningar (även utländska, privata anordnare, direkt branschknutna utbildningar etc) och eventuella genomförda kunskapsprov/tester

Grundläggande behörighet enligt 3 Kap. §1 punkt 4

Grundläggande behörighet enligt denna punkt bedöms den ha som *”genom svensk eller utländsk utbildning eller praktisk erfarenhet eller på grund av någon annan omständighet har förutsättningar att tillgodogöra sig utbildningen”*.

Grundläggande behörighet enligt ovan bedöms sökande till denna utbildning direkt ha om de uppfyller något av följande i bedömningsprocessen;

1. Minst 75 % avklarade gymnasiepoäng eller motsvarande via likvärdig utbildning (enligt kriterierna i förordningen) och dessutom godkända betyg i Sv 1, Ma 1a och Eng 5 samt minst 3 års yrkeserfarenhet inom svenska arbetsliv för att säkerställa god samhällsorientering.
2. Minst 50 % avklarade gymnasiepoäng eller motsvarande via likvärdig utbildning (enligt kriterierna i förordningen) och dessutom godkända betyg i Sv 1, Ma 1a och Eng 5 samt minst 5 års yrkeserfarenhet inom svenskt arbetsliv för att säkerställa god samhällsorientering.

Samtliga som saknar något av betygen Sv 1, Ma 1a eller Eng 5 måste för att bedömas ha grundläggande behörighet dessutom kompensera det på annat sätt enligt följande;

- **Sv 1** bedöms kompenseras om de yrkesmässiga meriterna ställer uppenbara krav på god allmän läsförståelse och skrivförmåga samt allmänt god muntlig kommunikationsförmåga, eller om andra styrkta uppdrag eller erfarenheter kan bedömas motsvara likvärdiga krav. Vid tveksamhet krävs vidimerade utlåtanden från tidigare arbetsgivare eller annan person med motsvarande trovärdighet.
- **Ma1a** bedöms kompenseras om de yrkesmässiga meriterna ställer uppenbara krav på motsvarande grundläggande matematisk förmåga som gymnasiekursen ger, eller om andra styrkta uppdrag eller erfarenheter kan bedömas motsvara likvärdiga krav. Vid tveksamhet krävs vidimerade utlåtanden från tidigare arbetsgivare eller annan person med motsvarande trovärdighet.
- **Eng 5** bedöms kompenseras om de yrkesmässiga meriterna ställer uppenbara krav på motsvarande grundläggande engelskspråkig förmåga som gymnasiekursen ger, eller om andra styrkta uppdrag eller erfarenheter kan bedömas motsvara likvärdiga krav. Vid tveksamhet krävs vidimerade utlåtanden från tidigare arbetsgivare eller annan person med motsvarande trovärdighet.

Behörighet enligt 3 Kap. §3 Behörighet i övrigt, särskilda förkunskaper

Utbildningen ställer krav på särskilda förkunskaper vilket kan styrkas genom uppvisad reell kompetens om formella betyg saknas.

Särskilda förkunskaper krävs enligt följande;

El- och energiprogrammet

- Programmerbara styrsystem, 100p
- Allmän automationsteknik, 100p
- Mekatronik 1, 100p

--- Eller ---

Industri tekniska programmet

- Datorstyrd produktion 1, 100p
- Produktionskunskap 1, 100p

--- Eller ---

Teknikprogrammet

- Fysik 1a, 150p
- Teknik 1, 100p

--- Eller ---

Fordons- och transportprogrammet

- Fordonsteknik – introduktion, 200p

Lägst betyget E/3/G i följande kurser eller motsvarande kunskaper

Motivering förkunskaper kurser:

För att kunna tillgodogöra sig utbildningen och inom ramen för dess innehåll, upplägg och längd ha förutsättning att uppnå examensmålen, behöver de sökande ha vissa grundläggande kunskaper, färdigheter och kompetenser när de börjar. Dels handlar det om basala kunskaper om fysikens begrepp, modeller, teorier och arbetsmetoder liksom om teknik, tekniska problem och förmåga att lösa dem. Men även viss grundläggande förmåga att använda fysikens och teknikens modeller och verktyg som redskap för analys, beräkning, rimlighetsbedömning, dokumentation, presentation och information. Detta kan inhämtas på många olika sätt och inom många av gymnasieskolans program och kurser. Vi har bedömt att samtliga alternativa program och kurser leder till den grundläggande förståelsen som är nödvändigt för att förstå det stoff studenterna möter och redan från start kunna delta i ingående moment, lösa uppgifter och diskutera frågeställningar. Ovanstående bedöms

komparerat även om andra styrkta uppdrag eller erfarenheter kan bedömas motsvara likvärdiga krav. Vid tveksamhet krävs vidimerade utlåtanden från tidigare arbetsgivare eller annan person med motsvarande trovärdighet som då skall beskriva på vilket sätt kraven kan anses uppfyllda. Vid kvarstående tveksamheter kan sökande erbjudas ett validerande provtillfälle för att styrka de särskilda förkunskaperna.

Behörig enligt 3 Kap. §4 (20 %-regeln)

”Behörig att antas till utbildningen är, trots vad som anges i 1-3 §§, även den som bedöms kunna tillgodogöra sig utbildningen och därefter utöva det yrke som utbildningen förbereder för”.

Denna behörighetsgrund omfattar såväl brister i den grundläggande behörigheten som de särskilda förkunskapskraven för utbildningen. Samtliga som inte kunnat behörighetsförklaras på grundläggande nivå samt de som inte uppnår de särskilda förkunskapskraven via formellt betyg, skall prövas mot §4. För behörighet bedöms minst ett alternativ under respektive punkt 1 och 2 behöva vara besvarat med ett ”ja” utifrån inlämnade och styrkta underlag.

1. Uppvisad tidigare studieförmåga alternativt vidimerad studiemotivation/tillgång till framtida studiestöd (utöver det utbildningen normalt kan erbjuda)
 - Har den sökande uppvisat studieförmåga genom exempelvis fullföljd annan längre (valfri) eftergymnasial utbildning – svensk eller utländsk - alternativt på gymnasial nivå en fullföljd specifikt teknik/industrirelaterad vuxen- eller arbetsmarknadsutbildning?
 - Har den sökande resurser eller nätverk i teknik/industribranschen som kan och har för avsikt att stötta under utbildningstiden?
 - Har den sökande drivit eget företag eller gjort annat som tyder på starka egna drivkrafter, gott självledarskap och förmåga att ta stort ansvar, självständigt strukturera och planera sin vardag samt överkomma hinder och möta utmaningar utan att ge upp?
 - Har den sökande uppvisat andra skäl som kan bedömas likvärdigt något av ovanstående?

2. Förmåga att utöva det framtida yrket
 - Har den sökande insikt i och lång erfarenhet av teknik/industribranschen utifrån andra yrkesmässiga perspektiv, som gett stor förståelse och god insikt i industriell verksamhet (ex. lager, försäljning, ekonomi eller liknande)?
 - Har den sökande bedrivit mer omfattande och styrkt privat/hobbymässig teknikverksamhet som visar ett genuint intresse för teknik, maskiner, produktion, automation, programmering och problemlösning inom området etc, samt viss relevant insikt i vad yrket kan komma att kräva?
 - Har den sökande uppvisat andra skäl som kan bedömas likvärdigt ovanstående?

Urval

Vid fler behöriga sökande än platser på utbildningen kommer ett urval att behöva göras bland de sökande. Det sker genom ett särskilt prov som möjliggör individuell poängsättning av befintliga kunskaper som bedöms viktiga för att tillgodogöra sig utbildningen och det framtida yrket.

Provet innehåller flera delar och ger möjlighet att visa lämplighet för utbildningen på flera olika sätt, både mer allmänt och utifrån specifik teknisk förståelse och fallenhet. Detta ger även dig som inte har blivit behörig genom tidigare utbildningsbakgrund eller teknisk yrkeserfarenhet en chans att konkurrera om platserna. Det särskilda provet erbjuds endast de som är behöriga och genomförs på Dragonskolans Teknikcenter. Datum meddelas när den ordinarie ansökningstiden har löpt ut.

Provet är frivilligt och ger maximalt 20 poäng i urvalet. Avstår man från att göra provet får man automatiskt 0 poäng i urvalet. Man ingår ändå i urvalsprocessen och har fortfarande möjlighet att bli antagen. Vid flera med samma poäng i urvalet sker lottning för att rangordna de behöriga sökande.